SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL ... 27. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 11, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го ЛЮТОГО 1988 Ч. 27. РІК XCV.

Голова повіту Мерсер відзначив Тисячоліття

Трентон, Н. Дж. (Ю Мізюк). — Заходами місцевого Комітету Тисячоліття Християнства в Україні, посадник повіту Мерсер, Билл Матізіюс, підписав проклямацію в понеділок, 11-го січня ц.р., якою відзначає 1988 як рік Тисячоліття Християнства в Україні".

Під час церемонії комітет подарував голові том української енциклопедії в англійській мові. Це був перший раз, що голова повіту Мерсер видав проклямацію для української громади. Комітет також отримав проклямації від посадника Трентону, Артура Голланда і Гамильтону Джека Рафферті.

Місцевий Комітет Тисячоліття Християнства в Україні був заснований в жовтні 1986 року і об'єднує околицю Трентону.

Наступні сходини комітету відбудуться в середу, 10-го лютого ц.р., в Українському Народному Домі, при 477 Джеремая авеню в Гамилтоні, о год. 7:30 вечора.

В Елмайрі поєднали святкування незалежности і Тисячоліття

Елмайра, Н. Й. — Тут в ґазеті „Стар Ґазетт" з понеділка, 1-го лютого ц.р., появилася стаття пера кореспондентки Лізи Бенетт про святкування роковин проголошення Незалежности України мешканцями Елмайри.

У звідомленні авторка говорить, що в Елмайрі зібралося біля 150 осіб українського роду в неділю, 31-го січня в українській католицькій церкві св. Николая для святочного відзначення Дня Незалежности і відзначення 1000-ліття Християнства в Україні. До українських святкувань долучились посадник Елмайри Джім Гер, посадник Елмайра Гайтс Ґордон Брінк і голова повіту Чемунг Роберт Денсбергер.

Статтю прикрашали знімки з церемонії піднесення прапору, як також і проклямації Українського Дня Незалежности в Чемунг повіті. Авторка позитивно і правдиво відмітила значіння таких святкувань і проклямацій, підкреслюючи, що це є важливим прикладом для молоді.

Радіо „Ню Йорк Таймс" передасть твори В. Барвінського

Кренфорд, Н. Дж. (Р.С.) — У вівторок, 16-го лютого ц.р. у століття із року народження композитора, піяніста, музикознавця і педагога Василя Барвінського (1888-1988), Радіо „Ню Йорк Таймс" (WQXR-AM-1560) від 12-ої години полудня до год. 1-ої передасть деякі твори цього композитора.

Як інформують, до радіопрограми ввійдуть уривки таких фортепіянових шедеврів В. Барвінського як велика „Соната" та репрезентативна „Українська сюїта". Виконавцем тих творів буде німецький піяніст із Мюнхену Міхаель Ґрілль, який і розповість про свою працю над спадщиною Барвінського.

Господарем радіопрограми буде Роберт Шерман, екзекутивний продуцент радіо „Ню Йорк Таймс" і приятель української музики.

„Соната" і „Українська сюїта" звучатимуть повністю у виконанні М. Ґріля на врочистому концерті 20-го лютого ц.р. о год.л 7-ій вечора в Українському Інституті Америки, при 5-та авеню і 79-та вулиця в Ню Йорку.

Вийшло число журналу „Рідна Школа" присвячене Тисячоліттю

Ню Йорк. — Число журналу „Рідна Школа", який видає Шкільна Рада при УККА і Централя Опікунів і яке виходить тричі в рік під редакцією д-ра Євгена Федоренка, голови Шкільної Ради, присвячене Тисячоліттю. На обкладинці — загальний вигляд собору св. Софії з боку Софійської площі.

Це число є особливе, цінні статті є корисним матеріялом для всіх тих, хто працює з українською молоддю і кому не є байдуже українське шкільництво і майбутність українського народу.

Зміст журналу включає статті Павла Маляра, Ірини Дибко, Є. Федоренка та інших авторів.

Річна передплата — 6 дол. Одне число 2.50 дол. включно з пересилкою. Адреса: Education Council UCCA, P.O. Box 391, Cooper Station, New York, N. Y. 10276-0391; tel.: (212) 477-1200.

Згинув Дж. Фріц

Джерзі Сиі, Н.Дж. — На початку цього тижня телевізійні станції та преса передали вістку про те, що місцевий шеф поліції Джан Фріц, загинув трагіно, наклавши на себе руку.

Св. п. Дж. Фріц

Прикро вразила ця вістка жителів Джерзі Сиі та його приятелів тому, що ніхто не може повірити в те, що цей спокійний, лагідний та культурний мужчина допустився такого вчинку. В записці знайденій біля його тіла і ним підписаній говориться про нові вимоги до нього на праці, з якими він не може дати собі ради. Глибоко вразила ця вістка й українську громаду Джерзі Сиі, бо Джана Фріца всі знали, поважали, любили не тільки за його вдачу, але й за те, що був він активним членом українсіької громади. Українські мешканці Джерзі Сиі пам'ятатимуть його, як одного з тих скромних, але працьовитих громадян.

Коли громада будувала Народний Дім, то його часто можн було бачити при праці з іншими. А коли посадник міста проголошував День Укранської Незалежности 22-го січня, Дж. Фріц з гордістю салютував прапори на щоглах.

Дж. Фріц, уродженець Джерзі Сиі, бував гостем в канцелярії Українського Народного Союзу і „Свободи" Він був членом 171-го Відділу УНСоюзу.

ОБОРОНА ВІДКИНУЛА МОЖЛИВІСТЬ НОВОГО АЛІБІ ДЛЯ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Єрусалим, Ізраїль (Йоан Онужек, АНЧЕЙН, тел.). — У вівторок, 9-го лютого ц.р., тут на процесі Івана Дем'янюка розпочалися кінцеві підсумки оборонців, що їх започаткував адвокат Йорам Шефтель, який на запитання суддів, чи оборона думає про альтернативне алібі для І. Дем'янюка категорично заперечив, стверджуючи, що оборона не буде арґументувати на підставі мнимої виказки тому, що вона є фальшивкою.

У відповідь на цю заяву оборони, виступила суддя Далія Дорнер, яка ствердила, що у такому випадку не бачить вартості у протиріччях між зізнаннями уцілілих свідків і виказкою, які старається доказати оборона, бо коли виказка є фальшивою немає змислу до неї відноситися.

Суддя Дов Лєвін поставив Й. Шефтелеві запитання чи оборонці певні, що не можна віднести до підсудного таких місцевостей як Травнікі, Окшов чи Собібор, однак Й. Шефтель категорично відкинув будь-які відношення між підсудним і тими місцями.

У відповідь на те, Д. Лєвін погрожуючим тоном заявив, що оборона, коли хоче, може йти такою лінією і не брати до уваги цих місцевостей зовсім, але оборонці повинні бути свідомі того, що коли виказка є автентична або викажеться, що вона є автентичною і що теперішнє алібі підсудного не працює, тоді вагомість усіх доказів проти підсудного є дуже великою.

Але на думку Й. Шефтеля прокуратура повинна доказати, що не існує протиріччя поміж документами а зізнаннями уцілілих, бо оборона провіряє тези прокуратури і не повинна доказати нічого відносно мниної виказки. Саме прокуратура має бути послідовною перед собою, без ніякого зв'язку з обороною. Саме перевіряючи тези прокуратури, наприклад, що Іван Ґрозний і підсудний це одна і та сама особа можна ствердити протирічні докази тому, що документи самі заперечують це твердження.

В дальшому Й. Шефтель розглядав зізнання поодиноких свідків, зокрема Боракса, Еліягу Розенберґа і Пінхаса Епштайна, доказуючи їхню нелогічність. Наприклад, Боракс, зізнавав тут на суді, що прибув до **Треблінки в той самий день,** коли за мнимою виказкою підсудний повинен був бути в Окшові, і що того дня Іван Ґрозний скинув його з поїзду в Треблінці.

Опрокидуючи зізнання уцілілих Й. Шефтель навів інший приклад, а саме, що свідок П. Епштайн, розпізнаючи світлини, вказав не лише на Івана Ґрозного, але також на "Ніколая". Відтак однак вияснилося що цей мнимий "Ніколай" це був німець Шмідт. Тим Й. Шефтель доказує як працювала мотивація, щоб конче всіх сторожів в Треблінці ідентифікувати як українців. Це саме той психологічний принцип, який експерт Альберт Ваґенор назвав „упередженням". На думку Й. Шефтеля найбільше невірогідним свідком був таки Е. Розенберґ. Як приклад він подав момент у суді в Єрусалимі, коли Е. Розенберґ підійшов до І. Дем'янюка і попросив його зняти окуляри, щоб міг його остаточно розпізнати. Коли однак оборонці запитали Е. Розенберґа чому він так вимагає, чи він не знає достатньо підсудного, Е. Розенберґ викрутився, що він хотів, щоб І. Дем'янюк розпізнав його. В такому випадку оборонці дивуються чому мав підсудний зняти окуляри, як добре усім відомо, що він без них нічого не бачить. В цей спосіб Й. Шефтель доказував наскільки Е. Розенберґ зізнавав для судової ґалерії, а не для правди. Для такої самої цілі, доказував Й. Шефтель, свідок Е. Розенберґ змінив свої зізнання відносно смерти Івана Ґрозного.

Тут суддя Д. Лєвін старався перечити оборонцеві, кажучи, що коли Івана вбили раз в бараках, а раз біля мотору, то могли взагалі не вбити. Але Шефтель заявив, що зізнання Е.Розенберґа з 1945 року є важливі, бо він краще пам'ятав, що сталося безпосередньо після закінчення війни.

В загальному перебіг розправи в дні 9-го лютого віддзеркалювався в постійному перериванні суддями реплік оборонця і бажанням суддів обороняти свідків прокуратури. У середу, 10-го лютого ц.р. мали продовжувати аналізувати зізнання свідків.

Американський лікар пише про ріст І. Дем'янюка

Джерзі Сиі, Н. Дж. — У „Вашінґтон Інкваєрер" з 22-го січня ц.р. появився обширний лист лікаря Бейзила Роджерс-Твенского, члена Американської академії лікарів, в якому він розглядає справу росту І. Дем'янюка.

Він стверджує відому істину, що людина з віком меншає, а ніколи не росте і пересічно у віці 60 років стає нижчою на 1 інч в порівнянні із висотою у двадцятих роках життя. Тимчасом виказка І.Дем'янюка подає ріст його у віці 22 років 5,9, а сьогодні 67-літній І. Дем'янюк має стверджений судом ріст 6.1, що робить різницю в 4 інчі або 10 сантиметрів. За усіми правилами природи висота І. Дем'янюка сьогодні повинна б бути 5,8 стіп, коли б людина на виказці і сьогодні оскарженй були одна і ця сама особа.

Лікар дивується, що прокуратура не взяла того факту до уваги і тому це викликає поважні сумніви в її компетенції, як і в свідченнях свідків прокуратури та їх мотиви.

Спогадові про Дивізію присвятив свою книжку Л. Стеткевич

Гартфорд, Конн. — Лев Стеткевич написав 266-сторінкову книжку п.з. „Як з Бережан до кадри" — спомин з Дивізії.

Як каже вже сама назва книжки — це спогад мґра Л. Стеткевича про Першу Українську Дивізію УНА — її долю і недолю. У розділі „До кадри" автор так описує цей день, коли він зголосився до Дивізії: „Пам'ятний день 17/7/43 р. для цілої Галичини. Тисяча добровольців залишають своїх рідних, від'їжджають до княжого города князя Льва, до збірного пункту. 17-те липня — це день радости. Місто Бережани прощало своїх добровольців музикою, квітами та поцілунками дівчат. Про настрій громадянства хай засвідчать слова мого отця катехита Василя Левицького. Він на двірці підступив до мене, поцілував, поблагословив на небезпечну незнану путь і промовив: 'Сину, хай Бог має тебе в своїй опіці, може ви обороните нас!"

Замовляти книжку можна, звернувшися на таку адресу: L. Stetkevych 21, Washington Circle, W. Hartford, Conn. 06119.

Комісія перевірки минулого К. Вальдгайма закінчила працю

Відень, Австрія. — Під час інтерв'ю для кореспондента австрійського радіо швайцарський історик проф.Ганс Рудольф Курц, голова комісії, яка на протязі кількох останніх місяців займалася перевіркою минулого д-ра Курта Вальдгайма, довголітнього генерального секретаря ООН, а тепер президента Австрії, повідомив, що звіт, який комісія передала на руки прем'єр-міністра уряду Франца Враніцкого, критичний, але об'єктивний і в кожному відношенні правдивий.

В другому інтерв'ю, яке дав західньонімецьким журналістам інший член комісії історик Манфред Мессершмідт, говориться, що при передачі звіту представникам австрійського уряду комісія висловила бажання продовжити принаймні на три-чотири місяці її працю, якщо оцінка діяльности К. Вальдгайма під час Другої світової війни має бути об'єктивна, сперта на документах, які можна було знайти в державних архівах Австрії, Югославії, Західньої Німеччини й інших держав.

У понеділок, 8-го лютого ц.р., президент К. Вальдгайм мав довшу розмову з прем'єром Враніцким і віцеканцлером Альойзом Моком та обговорював з ними звіт комісії. Пізніше віцеканцлер А. Мок, один із здеклярованих оборонців Вальдгайма, заявив кореспондентам, що звіт не виявив нічого нового з діяльности молодого лейтенанта Вальдгайма під час війни головно з часів його перебування в Греції і Югославії. Не зважаючи на те, що комісія однозгідно погодилася, що Вальдгайм мусів знати про воєнні злочини нацистів в Югославії і транспорти грецьких жидів до концтаборів у Польщі, він особисто не міг багато зробити, щоб змінити ситуацію. Вина його полягає хіба, в тому, що він промовчав свою участь на Балканах і його службу у частині, яка тут і там була вжита для винищування цивільного населення у відплату за такі ж жорстокі дії комуністичних партизанів Й. Тіта.

Про ці справи пише вичерпно американська газета „Ню Йорк Таймс", але знову ж таки не про доконані К. Вальдгаймом злочини, але про притаєння злочинів німецьких й італійських частин в Югославії. Очевидно, Світовий жидівський конгрес, який на думку багатьох аналітиків взагалі не повинен був входити в гру з огляду на його недержаний статус і самозрозумілі пересуди, спирався весь час на документах, якщо їх так можна назвати, які знайшов в архівах югославський вчений 40-річний Божидар Дікіч. Оригіналів цих документів комісія Курца не змогла знайти в державних архівах Югославії. Де їх взяв Дікіч тяжко сказати.

Без сумніву, що соціялістичний уряд Австрії і його канцлер Ф. Враніцкі зацікавлені в резиґнації Вальдгайма, але в теперішній ситуації це був би удар по урядовій партії, кажуть спостерігачі, бо більшість австралійців обороняють станови ще свого президента.

У СВІТІ

ГАЗЕТА „ПРАВДА", орган Центрального Комітету КПСС, надрукувала вимки з листів читачів, з яких виглядає, що населення почало турбуватися можливістю підвишки цін на товари першої потреби, головно харчові. Деякі читачі розуміють ситуацію, яка витворилась у зв'язку з перемінами в економіці, але вони апелюють до партійних і урядових чинників розуміти також робітників, які в багатьох випадках не можуть „зв'язувати кінці з кінцями". Один з читачів звертає увагу, що на Заході, наприклад, ціни на товари в деяких країнах дуже високі. „Чи часом наш уряд не захотів конкурувати з буржуазними країнами?" — запитує саркастично один із читачів. Урядові економісти заявили кореспондентові агентства Ассошіейтед Пресс, що підвишка цін на товари наступить незабаром, але також будуть підвищені заробітні платні робітників, згідно з обіцянкою генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Ґорбачова.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс інформує, що також Великобританія переведе слідство над 17-ма британськими громадянами, які нібито займалися воєнними злочинами під час Другої світової війни. Представник міністерства закордонних справ заявив кореспондентам, що міністерство юстиції перевірить закид, що після закінчення війни в травні 1945 року біля 50 потенційних воєнних злочинців продісталися на територію Великобританії. Підозрівають, що 17 з них ще й досить живуть в Англії. Преса називає прізвище Антанаса Гекаса, який, як каже представник інституту Сімона Візенталя, в часі війни був командантом поліції в Литві і займався масовими вбивствами жидів .Для притягнення до судової відповідальности його й інших Великобританія мусить змінити закон, який забороняє карати людей після 40-річної давности.

БІЛЯ МАЛОГО МІСТЕЧКА Вільгельм у Західній Німеччині, недалеко від індустріяльного міста Дюссельдорфу, розбився і згорів двомоторовий пасажирський літак. Усі пасажири і обслуга, разом 21 особа, загинуи на місці катастрофи. Обгорілі тіла пасажирів поліція не можла розпізнати, тим більше, що згоріли також особисті документи пасажирів. На місце випадку прибуа урядова федеральна комісія, яка вестиме слідство, щоб встановити причину катастрофи.

СОВЄТСЬКІ ЗАСОБИ масової інформації продовжують критикувати час від часу політику „перекупства" і „занедбання господарських справ" Леонідом Брежнєвим. Ця критика мала б нібито оправдати теперішню політику Михаїла Горбачова, яка включає в собі також частинне засудження злочинів Йосифа Сталіна і Л.Брежнєва. Чимало вулиць, площ, будинків, інститутів тощо, які раніше були названі іменем Брежнєва, тепер замінили іншими назвами, або привернули раніші назви. В Москві за одну ніч щез з лиця землі великий пам'ятник Л. Брежнєву, який був збудований на площі його імени. Діється те саме, що вже раніше діялося зі Сталінон, а пізніше Нікітою Хрущовим. Деякі західні журналісти назвали такі заходи Політбюра „політичним братовбивством". Напади на Л. Брежнєва втягають у цю гру розправи також членів його родини і найближчих співробітників.

БРИТАНСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК міністерсва закордонних справ Тім Еґґар заявив кореспондентам, що він має докази, що велика частина чистої героїни продістаєтьсяк з Афганістану до Европи через Совєтський Союз. На його думку головне командування совєтських окупаційних військ в Афганістані не цікавиться діяльністю контрабанди наркотиками і не хоче відкривати ще одного „фронту" боротьби із злочинним світом.

СОВЄТСЬКА ТЕЛЕВІЗІЯ ПЕРЕДАЛА СЕСІЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Москва. — Агентство Ассошіейтед Пресс інформує, що совєтське керівництво вирішило поширити політику „гласності" також на офіційні керівні установи, щоб таким способом підкреслити вартість совєтської „демократії" і максимально використати дискусію на форумі Верховної Ради СССР для пропагандивних цілей.

Москвичі, а тимбільше закордонні дипломати, політичні спостерігачі і кореспонденти акредитовані в Совєтському Союзі, були чимало здивовані повідомленням агентства ТАСС, що совєтська центральна телевізійна сітка передаватиме повністю сесію Верховної Ради СССР (дві години), присвячену підписаному у Вашінгтоні совєтсько-американському договорові. Очевидно, головні промовці на цій „публіній" сесії, Єгор К. Лігачов, друга після генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Ґорбачова особа, Едуард А. Шеварднадзе, міністер закордонних справ СССР, міністер оборони ген. Дімітрій Т. Язов, підтримували підписаний договір про зменшення, виведення і знищення ракет близького і середнього засягу, пропонуючи рівночасно комісії закордонних справ у Верховній Раді СССР прийняти пропозицію Центрального Комітету КПСС і Ради Міністрів СССР та ратифікувати договір на повній сесії Верховної Ради.

Правда, Д. Язов підкреслював у своїй довшій промові, що жадна країна світу не сміє перевищити в озброєнні Совєтського Союзу мілітарно, бо це створило б небезпечну для СССР ситуацію і до цього „ми не сміємо допустити". Значить кажуть політичні спостерігачі, СССР плянує або обдурити Захід і заховати частину вже випродукованих ракет, або продукувати інші, які не входять під категорію договору.

У подібному тоні говорив також міністер закордонних справ Е. Шеварднадзе, кажучи, що людство може тільки скористати з ратифікацій договору, бо СССР і ЗСА на цьому не зупиняться. Переговори у Женеві тривають далі, метою яких є добитись зменшення принаймні на 50 відсотків стратегічної нуклеарної зброї. Про це він говоритиме у Москві з державним секретарем ЗСА Джорджом Шулцом в днях від 21-го до 23-го лютого цього року.

Лігачов і Шеварднадзе при тому заявили, що совєтські громадяни запитують чи не завеликою ціною зі сторони СССР підписаний договір, бо, мовляв, СССР повинен забрати і знищити 1,752 ракети, а ЗСА тільки 859, але це тільки технічні справи з огляду на виведення частин ракет з Азії, які охоплені договором.

У ЗСА пропозиція про ратифікацію знаходиться в комісіях Сенату: для закордонних справ, збройних сил і розвідки. Існує також спір між президентом Роналдом Реґеном і демократами в Сенаті, які погрожують здержати голосування над ратифікацією, поки не будуть вияснені усі справи.

Представник ООН надіється на успіх пакістансько-афганських переговорів

Ісламабад. — У вівторок, 9-го лютого, пакістанську столицю залишив еквадорський дипломат Дієго Кордовез — спеціяльний амбасадор генерального секретаря ООН. Протягом останніх 20 днів він курсував між Ісламабадом і Кабульом і провадив переговори з урядом Пакістану і кабульським режимом, підготовляючи зустріч представників обох сторін у Женеві. Перед тим як залишити Пакістан, Кордовез виступив на пресовій конференції і висловив оптимізм як з приводу майбутніх переговорів у Женеві, так і щодо виведення совєтських окупаційних військ з Афганістану.

„Переговори у Женеві почнуться 2-го березня, — сказав він. — Я маю надію, що вони будуть успішними і приведуть до початку виведення совєтських військ".

Пресова конференція Кордовеза відбулася наступного дня після виступу в Москві генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Горбачова, який обіцяв почати виведення совєтських військ з Афганістану. За словами Горбачова, якщо до 15-го березня в Женеві буде досягнуто угоди між Пакістаном і Афганістаном, то виведення окупаційних військ почнеться 15-го травня.

Міністер закордонних справ Пакістану Заїр Ноорані, який виступив на тій же пресовій конференції, вітав обіцянку Горбачова, але висловив розчарування тим, що генеральний секретар обіцяв вивести війська за 10 місяців, хоч Пакістан настоює на восьмимісячному терміні.

Як тільки літак ООН з Д. Кордовезом піднявся у повітря над ісламабадським летовищем, у міністерстві закордонних справ Пакістану почалася зустріч міністерських чинників з представниками борців за свободу Афганістану. Офіційні особи намагаються переконати муджагедінів погодитися на угоду між Пакістаном і кабульським режимом і погодитися на участь у так званому „перехідному уряді" Афганістану під час виведення окупаційних військ. В минулому лідери руху опору не раз говорили, що про співпрацю з комуністами не може бути й мови. Чи змінилося становище — покаже майбутнє.

Стало відомо, що під час перебування у Пакістані амбасадор Кордовез зустрівся з лідером повстанських організацій Юнісом Халісом. Результати зустрічі невідомі.

В АМЕРИЦІ

РУПЕРТ МИРДОК проголосив, що він погодився продати нюйоркський щоденник „Ню Йорк Пост" Пітерові Калікову, підприємцеві нерухомого майна в Ню Йорку за 27 мільйонів долярів. Все ж таки цей продаж буде можливий тільки тоді, коли газетні профспілки погодяться на деякі уступки. Натомість якщо профспілки не погодяться на жадні уступки то Р. Мирдок заявив, що буде змушений закрити видання газети-щоденника зовсім.

У ПОНЕДІЛОК 8-ГО ЛЮТОГО ц.р., з безпілотної ракети марки „Делта" випущено у простір тритонний військовий сателіт. Це покищо найбільш скомплікована і коштовна дослідна частина започаткованої президентом Роналдром Реґеном протиракетної оборонної програми. Цей 250-мільйоновий дослідний сателіт має на меті провірити вміння сенсорів слідкувати за симульованими ворожими нападаючими стрільнами з усіх сторін. На пресовій конференції поблизу Кейп Канаверал, Фла., д-р Гордон Смит заступник директора програми, заявив, що „ми є дуже вдоволені дотеперішніми успіхами".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Виборчі несподіванки

Вислід голосування на зібранні обох головних американських партій, т. зв. „кокусів" в Де Мойнс, Айова, в понеділок 8-го лютого ц. р. доказав ще раз, що всі ведені газетами й професійними аґенціями опити і всі газетні пророцтва нічого не вартні. Рішає теж не кваліфікація кандидата на президента, а його партійна організація, рекляма і химерна симпатія голосуючих. З усіх 13-ох кандидатів на президента у цьогорічних виборах найбільш відомим в цілій Америці є віцепрезидент Джордж Буш. Він має теж з усіх них найбільші фахові кваліфікації: був вісім років конґресменом, був директором Сі-Ай-Ей, амбасадором ЗСА в Об'єднаних Націях і амбасадором у суходільному Китаї. Але у висліді голосування в минулий понеділок опинився аж на третьому місці: після сенатора Боба Дола і після — найменше відомого в Америці — колишнього телевізійного проповідника-євангелиста Пата Робертсона. Коли запитували людей в Айова, чому вони голосували на Робертсона, більшість відповідала: „Бо він не є політикан, а чесний чоловік, якому можна вірити". Робертсон аґітував під гаслом привернення моральної сили Америки, — він найправіший з усіх президентських кандидатів і на четверте місце відсунув конґресмена із стейту Ню Йорк Джека Кемпа, який став відомим, як наче речник правого крила Республіканської партії в Конґресі. З-посеред семи демократичних кандидатів на перше місце висунувся конґресмен Ричард Ґепгард з Міссурі; теж мало кому відома постать.

Цікаво, що всі американські газети розписуються головно про несподіванку вигри Пата Робертсона та взагалі про стан справ у Республіканській партії, з промовчуванням партії Демократичної, наче вона „не рахується" у президентських виборах. Тим часом і тут не є виключена несподіванка, бо американці люблять „зміну", зміну задля зміни, без логічної арґументації. Але й вислід виборів в Айова не виключає, що у передвиборах, з яких перші відбудуться 16-го цього місяця в Ню Гепшир. Буш може висунутися вперед. Цікаво, що у 1980 році на „кокусі" в Айова Роналд Реґен програв до Джорджа Буша, — президентом став таки Реґен, який вибрав собі Буша на віцепрезидента. У цьогорічних виборах Бушеві багато пошкодила його надзвичайна льояльність супроти президента Реґена. Всі журналісти, які робили інтерв'ю з Бушем, не цікавилися його становищем до різних важливих актуальних справ внутрішнього і міжнародного порядку, а тільки тим, як Буш ставився до так званого Іранського скандалу і чому він не хоче пригадати собі того засідання у Білому Домі, на якому два члени Уряду заявилися проти рішення Реґена продати зброю Іранові. Пошкодила теж Бушеві безоглядна кампанія його республіканського суперника сенатора Дола, який витратив уже величезні гроші на телевізійну рекляму.

Американська Конституція — символ демократичної свободи. Але її постанови у справі виборів такі складні і замотані, що, наприклад, у цьому „кокусі" в Айова самі голосуючі не знали й не розуміли, яке їх завдання і навіщо тягають їх до виборчих станиць серед тріскучого морозу. У верхівці Республіканської партії існує ніби невдоволення з приводу несподіваної перемоги Робертсона, бо він може розбити республіканські голоси у передвиборах, так само, як демократам розіб'є голоси чорний кандидат Джексон, який на „кокусі" в Айова опинився на четвертому місці.

Раз-у-раз треба повторювати, що ніхто не в силі передбачити дальшого ходу виборів, бо в різних стейтах різно можуть вийти передвибори і не можна передбачити ходу партійних конвенцій, які призначать своїх офіційних кандидатів. Так, наприклад, на телевізійному каналі Сі-Бі-Ес заповіли показати несподіваних кандидатів, які взагалі не беруть участи в передвиборах, а можуть захопити партійну конвенцію, дарма що конституція такого не передбачує. Найголовніше, щоби новим президентом не став демократичний ліберал, комунізуючий совєтофіл і „піснік", який стягнув би нещастя на Америку.

Степан Яворський

ПРОЄКТ КАНАДСЬКОГО ЗАКОНУ ПРО БАГАТОКУЛЬТУРНІСТЬ

II.

Вміжчасі, щораз частіше було чути нарікання, що в бюрі прем'єр міністра не було урядовця на вищому рівні, який орієнтувався б в справах і проблемах культурних меншин. Негативна реакція східньоевропейських меншин в Канаді на назначення і працю комісії по досліджуванні нацистських воєнних злочинців в цілій країні доказала, що в оточенні прем'єр міністра не було компетентного урядовця, який звернув би увагу на наслідки цих досліджувань, особливо у світлі необоснованих закидів проти невинних людей з боку відпоручників центру Візенталя і деяких несумлінних журналістів.

У результаті цих нарікань рішено назначити компетентну особу в бюрі прем'єра виключно для справ, повязаних з етнічними проблемами. Цією особою була Шарон Вульф, яка довший час була урядничкою Канадсько-жидівського конгресу. Чи це назначення принесе якунебудь користь програмі багатокультурности тяжко передбачити.

Внесення проєкту закону про багатокультурність є безумовно позитивним явищем. Переглядаючи, однак, поодинокі точки цього проєкту, тяжко позбутися враження, що цей проєкт є лише символічним жестом, який по суті не дає одній третині канадського населення навіть мінімального признання, крім барвистих фраз і банальних тверджень.

Треба згадати, що восени 1985 року уряд покликав до праці постійний комітет для багатокультурности при парляменті (House of Standing Committee on multiculturalism), який складається з членів усіх трьох політичних партій Канади. Цей комітет вислухав опінії і суґестії урядових, суспільно-культурних і приватних організацій і осіб, як також отримав цілий ряд письмових заяв і рекомендацій. У результаті своєї праці Постійний комітет опублікував в червні 1987 року рапорт, в якому він, між іншим, рекомендував прийняття канадського закону про багатокультурність, який дав би базу для нової структури програми багатокультурности. Ця структура включала б:

1. Канадський центр для багатокультурности
2. Канадську консультативну раду для багатокультурности
3. Комішенера багатокультурности
4. Постійний комітет для багатокультурности при парляменті
5. Парляментарного секретаря
6. Дорадника для прем'єр міністра в справах багатокультурности
7. Комітет кабінету міністрів відповідальних за багатокультурність.

Крім вищезгаданих точок повинно б бути створене нове міністерство, яке крім сектору багатокультурности, включало б сектори громадянства і громадянських документів (які зараз знаходяться в державному секретаріяті), сектор поселення іміґрантів (який знаходиться в міністерстві в справах наймання робочої сили і іміґрації) і сектор підтримки культурних програм (який знаходиться в міністерстві комунікації). Нове міністерство мало б бюджет на 329 мільйонів долярів і затруднювало б 738 осіб.

Коли тепер розглянути точки, які є перелічені в проєкті закону, то зразу видно, що майже всі рекомендації Постійного комітету зігноровано. Про такі ключові рекомендації, як назначення комішенера багатокультурности, назначення парляментарного секретаря для багатокультурности, назначення дорадника для прем'єр міністра і, врешті, створення окремого міністерства багатокультурности в проєкті закону навіть немає згадки. Бюджет програми багатокультурности залишається без змін. Є в проєкті закону позитивна, хоч дещо туманна, рекомендація про участь усіх інших міністрів в заохочуванні принципу багатокультурности, але це лише слова без конкретних вказівок. Говориться також про допомогу в навчанні меншинних мов, але, знову ж, у дуже загальних формах.

Комітет Українців Канади, в порозумінні з іншими центральними етнічними організаціями, повинен вимагати введення до проєкту закону хоч частини тих рекомендацій, які були зроблені Постійним комітетом для багатокультурности. Якщо ці вимоги будуть оформлені в найближчому часі, вони зможуть бути інкорпоровані до проєкту закону про багатокультурність під час дебати в парляменті над цим проєктом. У залежності від наставлення поодиноких членів Палати громад до цих вимог, буде видно хто є дійсним прихильником багатокультурности, а хто є ним лише на словах.

Іван Боднарук

НЕЗАБУТНІ ДНІ

З хлоп'ячих років закарбувалися у моїй пам'яті дві радісні події і залишили по собі незабутні спомини: столітній ювілей Т. Шевченка в 1914 році і святкування Берестейського договору 1918 року. Обидві події я пережив у Станиславові, як учень перших гімназійних кляс. На другій із них — святкуванню Берестейського миру — хочу саме спинитися, бо незабаром буде якраз 70 років від цієї визначної події в нашій історії.

Рік 1918. Великі й незабутні дні! Такі дні можна переживати, мабуть, тільки раз у житті, а забути їх несила ніколи. Хоч усі ми тоді мріяли й говорили про наш найвищий національний ідеал — самостійну Українську Державу, то все ж не хотілося просто вірити, що наша мрія здійсниться вже на наших очах і що ми з народу найбільш обездоленого й поневоленого в Европі стаємо вільною нацією і починаємо включатися в сім'ю державних народів. І тому сьогодні, коли сивина вкриває наші голови, а плечі горбляться під тягаром десятків років, незабутня подія Берестейського договору і зв'язане з ним всенародне святкування 1918 року стають перед нашими очима і викликають усмішку радости на вкритих зморшками обличчях.

Як у калейдоскопі чергуються події і віджирають у нашій пам'яті. В Бересті виступила наша Українська мирова делегація з самостійною акцією. Лев Бронштейн-Троцький протестує, хоче включити українську делегацію до загальноросійської. Але це йому не вдається. Становище української делегації таке рішуче, що аж німці й австрійці дивуються. На вперте домагання конференція підтверджує самостійність і незалежність української делегації.

Червона Москва скаженіє. Большевицькі станиці в Україні дістають із Ленінграду таємний наказ переловити і знищити українську делегацію, щоб не допустити її до закінчення переговорів у Бересті Литовському. Але всі заходи московських червоних імперіялістів показалися безуспішними. Рішучість і завзяття українських делегатів здивувала навіть занепокоєного графа Черніна: „Вони не перетрактують, — сказав він, — вони вже диктують".

Дня 9-го лютого 1918 року переговори закінчено і Українська Центральна Рада підписала мировий договір з Німеччиною, Австрією, Болгарією і Туреччиною, себто з центральними державами. Україна стала підметом европейської політики, а відроджена Українська Держава підписала свій перший дипломатичний документ. Не забула Українська Держава і про безталанну Холмщину й Підляшшя та вперто обстоювала свої права на ці землі, тому центральні держави погодилися на включення цієї нашої прадавньої території у склад Української Народної Республіки. Граф Чернін був приневолений додати до договору таємну клявзулю про Галичину.

Коли прийшла вістка, що в Бересті Центральні Держави заключили мир з Україною і визнали її незалежність, небувала радість запанувала на всіх просторах нашої землі. Міста й села західніх областей України почали готуватись до великої маніфестації і гідного відзначення цієї історичної події.

Але рівночасно заворушились і поляки. Їм ніяк не могло поміститись у голові, що може постати вільна Українська Держава; вони й чути не хотіли, що в склад цієї держави могли увійти Холмщина, Підляшшя і Галичина. Скликали протестаційні віча й зібрання, кінчаючи їх погрозами, зненавидженим „русінам" та піснею і вигуками „Не дами земі сконд наш руд". У Станиславові польське населення вийшло на вулицю і влаштувало демонстрацію проти Української Держави й тих держав, що підписали з нею мировий договір.

Одного морозного дня в лютому, вполудне, коли я йшов вулицею Липовою, з протилежного боку надійшли польські демонстранти. Був це міський елемент, бо по селах Станиславівщини поляків майже не було. Вони співали на арію краков'яка, по-польськи, спеціяльно складену до хвилини пісню:

Чи памєнташ, австріяку,
Як сєн Вєдень паліл?
Польскі ожел взнюсл сєн
в гуре,
Швабскі сєн обсмаліл.

(Чи пам'ятаєш, австріяче,
Як Відень палився?
Польський орел знісся
вгору,
Швабський обсмалився).

Була це алюзія до облоги й відсічі Відня 1683 року, щоб піднести свої заслуги в обороні Відня і підкреслити „невдячність" Австрії.

А два тижні пізніше, в неділю, 3-го березня 1918 року, вийшли на вулиці Станиславова багатотисячні українські маси, щоб заманіфестувати свою радість з приводу народження в Києві Української Держави. Учні вищих кляс гімназії, студенти університету і взагалі молоді люди роз'їхалися по селах, щоб організувати селян і підготовити їх до національної маніфестації. Готувалися транспаранти, прапори, кінні бандерії, люди вчилися маршувати і співати патріотичні бойові пісні тощо.

Уже зранку, окремі села, співаючи пісень, почали входити в місто. До них з цікавістю і гордістю приглядалися українці Станиславова, з блакитно-жовтими кокардами. На чолі кінної бандерії якогось села їхали три селяни в козацькій одежі. В їх руках повівав синьо-жовтий прапор. На цей вид українці, що стояли на пішоходах, з радости виявляли свої почування довгими оплесками й вигуками: „Слава! Хай живе Україна!".

Маніфестанти, перейшовши головними вулицями міста, зібралися на Валах, поблизу військового шпиталя. А було всіх біля 20,000. Такої величавої маніфестації у Станиславові ще ніколи не бачили. Вже вечоріло, коли до багатотисячних мас промовив відомий оратор д-р Лев Бачинський. Не пам'ятаю вже змісту його промови, але її милозвучний і бадьорий тон дзвенить у моїй душі досі. Мені ще й тепер здається, що такої чудової промови я в житті більше ніколи не чув. Народ переривав промову голосними вигуками радости і зворушення. А

(Закінчення на стор. 4)

З України про Україну

КОНТАКТ З ЧИТАЧАМИ

Таку нову рубрику запроваджує журнал „Дніпро" на своїх сторінках для відгуку читачів на свої публікації з актуальних проблем „перебудови". Внизу вміщуємо один з перших листів цієї рубрики в журналі „Дніпро" ч. 10 за жовтень 1987 року, Київ, видавництво „Молодь".

„Шановні Товариші!

Хвилюють мене ось, які питання? Чому ніде не можна купити українську дитячу розрізну чи художню абетку? Чому нема у вільному продажу українських „Букварів"? Чому відсутні дитячі кубики з українськими значками (буквами)? Чому всі іграшки, вироблені у нашій республіці, розписані неукраїнською мовою. Чому, зрештою, в дитсадках малюків навчають російської мови і виховання ведеться російською мовою?....

Дніпропетровська область,
Криничанський район,
Кобзар Віктор Володимирович".

ЗА ВІДНОВЛЕННЯ НАРОДНИХ ТРАДИЦІЙ

У „Літературній Україні" ч. 52 з четверга, 31-го грудня 1987 року, надруковано статтю за привернення до життя українських народних традицій колядок, щедрівок, посіванок, віншувань та інших. В статті пояснюється звідкіля походять ці традиції, говориться й про те, що затрачувались вони в народі тому, що їм пришивали різнородні ярлики. Звертаючись до міністерства культури УССР автори статті говорять й про те, що „шана до предків — перша ознака висоти людської цивілізації, зрілої національної свідомості". Статтю підписали: Ростислав Братунь, григорій Нудьга, Олександр Богачук, Роман Федорів, Роман Кудлик, Роман Іваничук і Іван Сварник.

ВІТАЄМО

„Літературна Україна" ч. 52 з четверга, 31-го грудня 1987, під заголовком „Нові члени Спілки письменників" серед десяти осіб вичислено і Бердника Олеся Павловича. Народився 25-го грудня 1927 року у с. Вавіловому Херсонської області (тепер Миколаївської). Закінчив театральну студію при Київському театрі імені І. Франка. Прозаїк. Пише українською мовою. Автор книжок фантастики. Дальше вичислено творчість О. Бердника включно з найновішим виданням „Хто ти?" („Дніпро", 1987) Очевидно, що в цій короткій біографії не зазначується, що це є радше поновлення його у Спілці письменників.

СПІЛКА ДИЗАЙНЕРІВ УКРАЇНИ

Наприкінці листопада 1987 року у Києві відбувся перший з'їзд українських дизайнерів, на якому створено спілку. Виявляється, що почин ще рік тому дали російські дизайнери створивши Спілку дизайнерів СССР, якої складовою частиною буде Спілка дизайнерів України. В кожному разі дизайнери України застановлялися над тим, як зробити більш привабливим, досконалим зовнішній вигляд промислового устаткування та товарів народного споживання. На з'їзді в Києві обрано секретаріят і правління, а першим секретарем правління Спілки дизайнерів України обрано О. Маторіна.

НОВЕ ВИДАННЯ

У видавництві „Радянський письменник" вийшла книга „Українська поезія XVI ст." У виданні вперше так повно подано давньоукраїнську поезію XVI століття. Вміщено в ній твори Ю. Дрогобича, П. Русина, М. Гусовського, С. Кленовича, А. Чагровського, Г. Смотрицького. Упорядником цього цінного видання є В. Яременко.

„З ПОВАГОЮ ДО МОВИ"

У газеті „Культура і життя" ч. 39 надруковано ось якого листа під наголовком „З повагою до мови": „На українському радіо і телебаченні диктор переходить на російську мову, якщо нею користується співбесідник. Коли йдеться про приїжджого з іншої республіки — це необхідно і виправдано. Однак диктор робить те саме і в розмові з жителями України. А в цьому разі вже співбесідник повинен виявити повагу до диктора, а головне — до свого народу.

Особливо прикро, коли ігнорують українську мову діячі нашої культури (композитори, художники, актори). Адже вони за своїм покликанням повинні берегти народні джерела, а слово і є таким джерелом.

Мені здається, що домінуючою на українському телебачені і радіо все ж повинна бути мова українська. І журналістові, і диктору необхідно добре володіти нею — це їх професіональний обов'язок. Можливо, тоді й учасники передач почуватимуть себе зобов'язаними відповідати рідною мовою, вчитимуться ставитися до неї з повагою.

С. Петренко

с. Лука-Мелешківська,
Вінницький район,
Вінницька область."

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО ТАСС опублікувало „указ" Президії Верховної Ради СССР, у якому говориться про „перенесення на іншу роботу" Ніколая Тализіна, який досі був головою урядової комісії господарського плянування. На його місце був назначений Юрій Маслюков, дотеперішній заступник Тализіна. Звільнення керівника господарського плянування нікого не здивувало в Москві, бо совєтська преса й інші засоби масової інформації вже кілька разів критикували його комісію за недостатні заходи боротьби з бюрократизмом. Загально сподіваються, що на черговому пленумі ЦК КПСС його також знімуть з кандидата в члени Політбюра.

Іванна Старощак

Відродження релігійного та національного духу православних громад у Бразилії

I.

Після одного року перерви я з мужем вдруге відвідали українців у Бразилії. Наш виїзд ми відбули в днях 23-го листопада до 8-го грудня м.р.

На летовищі привітали нас отці М. Милось, о. П. Блащишин, а від Об'єднання Українських Православних сестрицтв вітали пані від головної управи із квітами. Вже другого дня ми виїхали на семиденну подорож до віддалених колоній як: Жанґада До Сул, Да Віторія, Гонзалвес Джуньйор, Палмітал, Нова Україна, Понта Гроса, та містечко Апукарана. По усіх колоніях нас щиро вітали та уряджували скромні прийняття. Більшість цих колоній були нам знані із попередніх відвідин. Люди знаходились переважно біля церков. Ці самі люди, що ми їх стрічали рік тому — цим разом вони виглядали мені якісь інші. Я відчула в них більшу рішучість, самопевність, гордість до всього що українське, та вияв охоти до церковно-громадської праці. Люди по колоніях більш зорганізовані тепер чим попередньо. Це вже не дуже пригноблені селяни, що їх я зустріла в 1986 році. На них краще убрання як рівно ж взуття. Допомога пакунками які приходять з Америки і Канади, частинно виповнила цю недостачу, яка проявлялась дотепер — хоча ще тут далеко до нормального стану. Допомога пакунками та фінансами додає українським селянам надії та охоти у їхніх щоденних життєвих обставинах, бо вони відчули, що є частиною української спільноти, а передусім що хтось хто знає про них, та й що вони не залишені на призволяще долі.

Великою несподіванкою для нас були українські суботні школи, які мов гриби по дощі, виросли по українських колоніях. У Палміталі при церкві св. Архистратига Михаїла, коли ми увійшли на залю, на сцені виднів великий напис „Вітають вас діти української школи у Палміталі". Тоді із молоденьких грудей полинуло „Многая, многая літа". На сцені було 38-ро дітей і молоді в віці 7-ми до 16-ох років. Вони нас зворушили до глибини. Програма складалась із кількох народних пісень та колядок з якими вони ходять на Різдво Христове. Учителькою є А. Фіялка. В колонії Жанґада До Сул при церкві св. Духа рівнож є суботня школа, де вчать сестри Юліна і Надя Якубів. Тут 18-ро дітей дали свій попис, співаючи народні пісні, як рівно ж заспівали коляду про Пречисту Божу Матір. Я її ніколи не чула, але вона була гарна.

У Ґанзалвес Джуньйор при церкві свв. апостолів Петра і Павла, знову привітало нас 22 діточок, які відспівали многая літ до дуже гарної мелодії. Діти навчаються тут колядок, з якими на Свят-Вечір ходять по домах. Учителькою є пані Ваґнер. У містечку Апукарана 15 дітей при церкві св. Покрови гарно співали, рецитували вірші та грали на інструментах українські мелодії. Тут учителькою є паніматка Горачук. Зорганізування суботніх шкіл по колоніях завдячується Об'єднанню Українських Православних Сестрицтв з осідком в місті Куритибі, які мають нагляд над школами та в міру можливостей привозять шкільні матеріяли, що, на жаль, є в дуже обмеженій кількості.

Прислуховуючись до співу та дитячих деклямацій я подивляла їх із яким правильним наголосом вимовляють українські слова. Не віриться, що більшість цих дітей у щоденному житті говорять португальською мовою. Одначе, не зважаючи на примітивні обставини, в яких живе ця молодь, вона має надзвичайно бистру орієнтацію і все, що нове, вивчає дуже скоро із великою охотою. Їдучи вдруге до Бразилії я обов'язково плянувала перевести практичні лекції української писанки по колоніях. Я везла зі собою увесь матеріял до роблення писанок приблизно на 75 осіб. Мені вдалось перевести цього роду лекції у трьох колоніях. Більшість молоді ніколи не тільки не бачила, але не чула про українську писанку. Передбачаючи цього роду ситуацію я привезла зі собою кілька тузенів гарних писанок, де перед кожною лекцією діти мали нагоду їх оглянути. І яке приємне здивування було на їхніх лицях. Їм тяжко було повірити, що взори робиться на сирих яєчках. Я впевнила їх, що після якогось часу, коли будуть вправляти, то й вони це саме зроблять. До столів засідало по 35 до 40 осіб молоді і старших. Після роздачі кісток, фарб, воску свічок та яєчок, перед кожною лекцією я пояснювала історію, значення та традиції пов'язані із українською писанкою та Великоднем. Щоби молодь краще зрозуміла — із української мови на бразилійську перекладав о. П. Блащишин у Жанґада До Сул, о. В. Горачук в Палміталі, пані Мельник і Вагнер у Ґонзалвес Джуньйор. Не зважаючи, що це вперше в історії колоній, у яких відбулись цього роду лекції, все ж таки більшість молоді вив'язалась задовільно. Найбільш радости було для них, коли очищували писанку із воску, а побачивши взірець на ній не вірили, що це їхня заслуга. Приладдя, яким вони користувались, ми залишили до їхньої диспозиції на майбутнє.

Закінчення буде.

С. КІКТА — УКРАЇНЕЦЬ РОКУ В КЛІВЛЕНДІ

День 17-го січн ц.р. для українців Клівленду та околиць був не тільки святом відзначення 70-ліття державности України. Це був також день, коли було проголошено широковідомого тут громадсько-суспільного діяча Степана Кікту „Українцем року в клівлендському поселенні, 1987". Таким було одноголосне рішення управи Українських Злучених Організацій Клівленду та околиць 14-го грудня м. р. Збори та святковий концерт відбулися у переповненій авдиторії православної парохії св. Володимира в Пармі, Огайо.

Якщо йдеться про Степана Кікту, то він безумовно, заслужив на таке високе відзначення. І то ось чому. З його життєпису довідуємося, що ще 7-літнім хлопцем Степан Кікта виступив з деклямацією на сцені в читальні „Просвіта" в його рідному селі Унятичі біля Дрогобича і Борислава на Підкарпатті. А 10-го січня 1932 року, коли Степанові сповнилося рівно 14 років (на день його народження), в Ярославі за Сяном його було обрано секретарем міжгімназійного товариства. Від того часу вже 57 років він постійно перебуває в проводі громадського життя, починаючи від міста Ярослава — Липськ у Саксонії, Авзбург, Ню Йорк і нарешті Клівленд.

1942 року, маючи 24 роки, в ті тяжкі роки німецької окупації, в Ярославі Кікту заарештувало ґестапо, запроторивши його до головної в'язниці в т. зв. Генеральному Губернаторстві — Монтелюпіх у Кракові.

В різних роках С. Кікта був головою спортових клюбів „Чорногора" та „Бесіда", директором кооперативи „Самодопомога", секретарем, діловодом, головою Ради фізичної культури в Німеччині (при ЦПУЕ), членом управи Санітарно-харитативної служби, членом таборової управи на скитальщині та ін.

Прибувши з родиною до ЗСА в 1949 році, Степан Кікта, поруч зарібкової праці майже з перших днів віддався громадській діяльності: стає співосновником та скарбником Спілки Українських Філятелістів і головою Української Кооперативи (1952). Потім впродовж 34-ох років і досьогодні працює для розбудови Українського музею-архіву в Клівленді, заснованого 1952 року дир. Леонідом Бачинським.

1974 року Кікта видав свій тримовний „Каталог грошей України" — разом 72 публікації накладом 40,000 примірників та власним накладом видав 32 філятелістичні серії і пам'ятки (310 каталогових позицій, 139,000 примірників). Від 1964 року займався реґіональним об'єднанням „Ярославщина та окраїни Засяння", якого (об'єднання) він був організатором, секретарем, фінансовим діловодом та редактором. Завдяки його ініціятиві, організаційним здібностям, пожертвам в м. Ярославі, яке тепер є під Польщею і де проживає певна кількість українців, незабаром має бути побудований український дім та відремонтована церква. Як редактор і журналіст, дописує до української преси, доказом чого є поява його дописів також на сторінках „Свободи".

70-ліття державности України збіглося з 70-літтям з дня народження Степана Кікти, яке припало на 10-го січня. Ще й досі, будучи в повних силах своїх фізичних та інтелектуальних спроможностей, Кікта вступаючи у восьмий десяток свого трудолюбивого життя, є в управі УЗО, головою контрольних комісій Українського музею-архіву, кредитової кооперативи „Основа" і Українського Культурно-Громадського Осередку, архіварем епархіяльного Комітету Тисячоліття, членом пресової комісії громадського комітету Тисячоліття, членом редколеґії газети „Голос". Як бачимо цього цілком досить.

Діяльність ювілята, видно, стала відомою також Білому Домові, доказом чого є те, що 13-го січня ц.р. президент Рональд Реґан з

Степан Кікта

нагоди проголошення Степана Кікти „Українцем року" в Клівленді та околиці, прислав йому зворушливе поздоровлення і привітання. У своєму листі Президент, між іншим, пише: „Ваші заслужені старання щодо збереження та розвитку української культури та Ваша щедра, добродійна та безкорисна служба свідчать про Вас як про людину, яка глибоко присвятила себе спадщині, громаді та батьківщині".

І так дійсно воно є. Як доречно зазначив голова УЗО мгр Василь Ліщинецький, „Степан Кікта — це один з молодих діячів того покоління, що вело українське національне життя в своїх місцевостях між війнами, тримало його національним у вогні війни, відбудовувало його на згарищах (після війни, як беззахисні втікачі у зруйнованій Европі), а шукаючи долі — розсіялося по чужих просторах ще дальше від батьківщини України, і вже як іміґранти, вперто і жертвенно продовжує „будувати Україну" з її культурою і мовою в свободолюбивих країнах світу. Це покоління завжди патріотичне, ідеалістичне, релігійне, жертвенне — завжди повне віри у власні сили й уміння свого народу, завжди творче й одержиме".

До цього хіба ще треба конче додати те, що в своїй діяльності, аби здобути успіхи в праці, Кікта завжди йшов та йде на компроміси із своїми опонентами.

Нарешті треба зазначити, що на вище згаданому святковому вечорі і концерті з нагоди 70-річчя української державности було відзначено почесними грамотами двох інших видатних і відомих українців, а саме: адвоката д-ра Богдана Футея, якого в минулому році, як першого в історії ЗСА українця було призначено на федерального суддю ЗСА, та другого — адвоката д-ра Андрія Бойка, муніципального суддю м. Парма в Огайо.

На святі-концерті, яким керував д-р Вірослав Лобур, з цікавою і змістовною доповіддю виступив професор Янґставнського університету в Огайо д-р Юрій Кульчицький. Учасники свята мали приємність послухати прегарно виконані українські пісні чудового чоловічого хору „Прометей" з Філядельфії під батутою талановитого диригента Михайла Дажбога в супроводі піяністки Ірени Пелех-Зварич.

Юліян Мовчан

Загальні збори 1-го Відділу СУА

У неділю, 6-го грудня відбулися загальні збори 1-го Відділу СУА в Ню Йорку. Голова Л. Магун ствердила правосильність зборів і коротким вступним словом відкрила їх та попросила до спільної молитви. Вона представила гостю О. Крумшин, відпоручницю Окружної управи, а члени рясними оплесками привітали її. Згадала тих, що відійшли до вічности і попросила хвилинною мовчанкою вшанувати їхню пам'ять. Відтак відчитала порядок нарад. На внесок В. Шуль його прийнято без змін.

Звичай прийняття нових членів на загальних зборах гарний. Голова попросила їх засісти за президіяльний стіл. Організаційна референтка Л. Дармограй привітала та поінформувала про ціль і завдання СУА. Голова наділила кожну відзнакою СУА. Новими членами стали Анна Ґреґус, Марія Соловій, Аніта Мадзій, Рома Гок, Анна Домбровська. З черги слідувало наділення почестей. Грамотою почесної голови наділено Олену Лесю Ґой за 30-літню працю у Відділі. Грамоти почесного членства одержали за 30 років праці у Відділі Анна Ганя ?рант та Віра Шуль. У с. ?і О. Л. Ґой відчувалася радість, зворушення, любов та відданість до організації. Подібно висловилися А. Г. Сєрант і В. Шуль. Вибрано президію: С. Гуменюк — предсідниця, М. Михайлів — секретарка. Після затвердження номінаційної комісії і відчитання протоколу з попередніх загальних зборів наступили звітування. Організаційна референтка Л. Дармограй сказала, що Відділ має 92 членки, веде листу присутних, що чітко насвітлює зацікавлення організацією, листується із зацікавленими. На бенкет Українського Музею з нагоди 10-ліття зорганізувала 6 столів. 20 членів було на Дні союзянки — найбільше з цілої округи. Продавала льотерійні квитки, збирала замовлення на знимки, допомагала, де була потреба. Культосвітня референтка І. Мачай виголосила три реферати, підготовляла дітей до виступів у спільних відділових святкуваннях. Зорганізувала прозірки з поясненнями „Гуцульське весілля", продавала дитячі книжки під час Дня союзянки. Допомагала у влаштуванні імпрез референтка М. Малиняк. Усі членки Відділу передплачують журнал „Наше Життя". Це праця Е. Вацик. Добре наладнана ділянка суспільної опіки, де працюють С. Вацик і Е. Гарайда. До Бразилії і Польщі вислали 31 пачку на суму понад 800 долярів. Відвідують хворих у лікарнях та самітніх по домах, радо допомагають в інших ділянках. Взірцево провадить книговодство С. Гуменюк. Вона ствердила, що відділ підтримує всі почини Головної управи, виконує і виплачує зобов'язання як до Головної управи, так і до Окружної.

Мистецька референтка А. Натина підготовляє столик на Фестиваль. Сама вишила дві дитячі і одну жіночу блюзки, киптарики на медведики. Підготовила льосування на дрібні речі. Всі три дні обслуговувала станок враз із членами. Музейна референтка В. Шуль сказала, що відділ є потрійним меценатом. 37 союзянок є членами Музею, з них і В. Шуль є меценатом, А. Натина добродієм. Збирає речі до крамнички, сама вишиває і дарує. На 100 дол. продала оголошень до конвенційної книжки. Також подарувала речі різьблені, вишивані на мистецький станок.

Пресова референтка Н. Мітрінґа точно в датах чи звітуваннях дописувала до „Свободи" і „Нашого Життя". Надрукувала сім статтей. Збагачувала програми імпрез власними віршами, а було їх п'ять. Про смачні полуденки чи святочні прийняття дбали членки господарчої референтури Д. Кріль, О. Кузьмин, А. Кусьнірчук, які надавали родинного тепла та святкового настрою. Анна Ганя Сєрант точно повідомляла про всі імпрези та сходини і вислала 850 повідомлень. Протоколярна секретарка С. Семущак написала п'ять протоколів і допомагала там де бракувало рук. Зв'язки із зовнішнім світом підтримує М. Кассин. Вона мала дві зустрічі. Заряд фестивалю спочиває в руках К. Папуги. Від першого засідання до останньої хвилини провадить фестиваль. Розподіляє чергування, приймає харчі. Заступниця голови С. Лешко в кожній потребі і на кожний поклик допомагала голові. Голова Л. Магун координувала та слідкувала за бігом праці. Репрезентувала відділ на 21-ій конвенції. Відділ був відзначений як один із найкращих і був заступлений на міжокружній конференції суспільної опіки у Філядельфії. Репрезентувала на міжвідділових імпрезах 10-ліття 62-го Відділу в Ґлен Спей, 25-ліття 72-го Відділу в Ню Йорку, а також на громадських імпрезах — на посвяченні Народного Дому в Ню Йорку, на 75-літті СУК „Провидіння", на всіх імпрезах Округи, а саме: засвічення ялинки, „веселий вечір", День союзянки, 10-ліття Українського Музею. На окружному з'їзді Відділ був заступлений 10-ма членами і всі ввійшли до управи.

Голова контрольної комісії сказала, що звіти уступаючої управи є підтверджені працею, тому Відділ розвиває працю та збільшує членство. Представниця від Окружної управи О. Крумшин зложила ґратуляції признання на руки голови за ведення Відділом. Відділ нараховує 92 членки. Це п'ята частина всіх членів Округи Ню Йорк. Округа має 15 відділів, а 1-ий Відділ є найчисленніший. На внесок голови контрольної комісії Л. Ґой уділено абсолюторію уступаючій управі одноголосно. Голова номінаційної комісії М. Мотиль представила листу нової управи: Лідія Магун — голова, Соня Костюк — заступниця голови, Стефанія Семущак-протоколярна секретарка, Ганя Сєрант — кореспонденційна секретарка, Стефанія Гуменюк — касирка. Референтки Люба Дармограй — організаційна, Іванна Мачай і Марія Михайлів — культосвітні, Мирося Малиняк — імпрезова, Параскевія Сусь — виховна, Соня Вацик і Ева Гарайда — суспільна опіка, Наталія Мітрінґа — пресова, Віра Шуль — мистецька, Доня Кріль, Оля Кузьмин, Анна Кусьнірчук, Мирослава Федюк — господарча, Катруся Папуга — фестивалю, Евгенія Вацик — передплата „Нашого Життя", Марія Кассин — зв'язків, Марія Мотиль — стипендій. Контрольна комісія: Леся Ґой — голова, члени Стефанія Лешко, Анна Натина, Дарія Чижик. Делеґатка до Об'єднаного комітету — Анна Натина.

Новообрана голова подякувала за довір'я, попросила про співпрацю в новому діловому році. По відспіванню гимну „О спомагай нас, Діво Маріє" збори закрила. При каві і солодкому ділові розмови продовжувалися.

Наталія Мітрінґа
пресова референтка

Загальні збори товариства сеньйорів у Філядельфії

П'яті річні загальні збори Товариства Українсько-Американських Сеньйорів відбулися в неділю, 20-го грудня, о год. 2-ій по полудні в Українському Освітньо-Культурному Центрі. Збори відкрив голова проф. Володимир Винницький молитвою і згадкою про 23-ох наших членів, які в минулому році відійшли у вічність. Хвилинною мовчанкою вшановано їх пам'ять. Секретарка Наталія Вайда відчитала список померлих, за яких 14-го грудня була відправлена заупокійна Служба Божа.

Відчитано й прийнято порядок нарад. Н. Вайда прочитала протокол з останніх загальних зборів, який прийнято без застережень.

Звіт з діяльности почав голова. Він повідомив, що наше Товариство збільшилося на 119 нових членів, але вичеркнено із членів тих, які за два роки не заплатили вкладки. Наше Товариство діяльне і працьовите. Сходимося в Центрі на засідання управи і на сходини всіх членів, приходимо на перевірку тиску крови, на руханку й обіди. Уряджуємо спільні зустрічі з гостиною і програмою, з яких дохід іде на Центр. Маємо жіноче вокальне тріо сеньйорів, яке успішно виступає на місцевих і позамісцевих імпрезах. Грошей місто нам не хоче дати, хоч передминулого року розділено 36 міл. дол. на різні центри, але ми не дістали нічого. Однак не тратимо надії: треба „стукати" й вибороти те, що нам належиться.

Касир Володимир Романів звітував про стан каси. Наш дійсний прихід — це наші членські вкладки 3 дол. від особи річно і невеликий дохід з двох-трьох обідів на рік. З цих грошей ми дали пожертви на важні цілі, найбільше на Центр, на який ми за час нашого 5-літнього існування зложили 5,750 дол. Тепер наше Товариство начислює 935 дійсних членів.

Багато сеньйорів закупили 50-долярові льотерійні квитки на ціль розбудови Центру, а з каси сеньйорів купили 20 таких квитків.

Про імпрезову і пресову діяльність звітувала Ірина Райнер. У цьому році відбулися більші і менші імпрези. У травні було свячене, в листопаді — осіння зустріч. У програмах імпрез виступали: студенти мистецької студії, скрипаль Петро Прус, Ірина Райнер, Володимир Кебу? та жіноче вокальне тріо сеньйорів. У липні був пікнік на Тризубівці. Кожного місяця відбувалися ширші сходини з цікавими подіями. Прелеґентами доповідей були: д-р Євген Новосад і д-р Оксана Балтарович (медичні теми), д-р Олександер Черник (розбудова Центру), д-р Юрій Бережницький (українська іконографія), д-р Юрій Рибак (економічні теми), І. Райнер (здоров'я), Ірина Ільницька (політичні теми).

У пресовій референтурі співпрацювали: проф. В. Винницький (оголошення для преси і радіо), І. Райнер та І. Ільницька (дописи про прогульки, імпрези й доповіді).

У звіті прогулькової референтки І. Ільницької була мова про наші прогульки, які відбулися і які є запляновані. Найважливішою з них є поїздка в Ювілейному році до Ню Йорку, де 14-го лютого відбудеться у Лінкольн Центрі величавий концерт, що його влаштовує Фундація ім. Мазепи для вшанування 1000-ліття Християнства в Україні. Наш автобус заповнений і квитки вступу на концерт уже маємо.

Секретарка Н. Вайда подала звіт із протоколів сходин Управи і ширших сходин членів, які відбулися в діловому році.

Референт суспільної опіки інж. Олександер Михалюк звітував про поміч нашим немічним людям у приватних і піклувальних домах, головно в різдвяному часі, коли разом зі суспільною опікою СУА приготовляємо для них св. Вечерю і даруночки. На ту ціль ми приготовили льотерійні квитки, які ще є до набуття. В рамках суспільної опіки сеньйори-добровольці працюють при висилці листів і газети Центру, при каталогуванні книжок у бібліотеці Центру, також допомогли проф. П. Меґикові закінчити висилку журналу „Нотатки з мистецтва".

Звіт контрольної комісії представив Нестор Сум. Він сказав, що всі книги перевірено, знайдено все в порядку, тому ставить внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі. Звіт контрольної комісії і її внесок прийнято.

В дискусії над звітами виступило кілька осіб, між ними Дмитро Ткачук, який порушив справу приділів, піклувальних домів, а відносно політики сказав, що нам треба політично думати, а не емоційно, бо є демократи і републіканці і нам вибирати треба те, що для нас найкраще.

Інж. Я. Цюк, голова номінаційної комісії, подав до відома, що управа повністю залишається та сама.

Відносно пляну праці на 1988 рік, то, як сказав голова, робитимемо все те, що робили дотепер, але візьмемо до уваги ще й інші ділянки праці і займуть, якщо буде зацікавлення й охота у сеньйорів.

Ще кілька осіб брали слово у кінцевій дискусії. Проф. Анастазія Жилава ствердила, що управа працює добре і що вісті про нашу працю появляються у пресі. Дякуючи присутнім за участь, голова закрив збори. Роздумуючи над ними при каві і солодкому, сеньйори дивувалися напевно, як швидко проминув цей довгий рік! Проминув час, залишилися діла. Коли стоїмо на порозі Ювілейного року, повні радости і надії, згадуємо радо цей минулий рік, свідомі того, що він не минув надаремно.

Ірина Райнер

Традиційна „ялинка" в Коговзі

Коговз, Н.Й. — Заходом місцевого 57-го Відділу СУА в Коговзі відбулася в неділю, 3-го січня, в церковній залі традиційна „ялинка" — просфора. Відкрила її Анна Гогоша, яка привітала присутніх. Отець митрат В. Андрушків провів молитву, поблагословив просфори і почав коляду „Бог предвічний", що її відспівали всі присутні. Відтак А. Гогоша сказала змістовну доповідь про наші різдвяні звичаї. У вільному світі маємо повну свободу зберігати наші давні, такі прекрасні звичаї, чого не мають змоги робити наші люди на рідних землях. Передаваймо наші старовинні звичаї молодим поколінням.

Уляна Омецінська прочитала поему Василя Ящуна „Засяй, промінна зоре". Присутні відспівали низку коляд. Союзянки приготовили традиційні страви, як на Свят-Вечір, за що належиться їм щира подяка. При співі коляд і споминах про Різдво на рідних землях пройшов мило час у традиційному різдвяному настрої. Присутніх було понад 80 осіб.

Н.Н.

У ВАШІНҐТОНІ СЕНАТСЬКА Комісія праці та людських засобів висунула законопрект, який не дозволяв би працедавцям вживати поліграфічних перевірок. Комісія проголосувала цей законопроєкт 12 до 3. Слід згадати, що в ньому допускається можливість вживання поліграфічних перевірок у випадках „катастроф на місцях праці" чи рабунків.

ФАРМАЦЕВТИЧНА ФІРМА „АРМОР" випустила на ринок новий лік на згущення крови для хворих на гемофілію, що елімінує можливості зараження їх іншими хворобами. Але постачання цього ліку на рік коштує біля 25,000 дол. ,а це для багатьох пацієнтів є неможливим до осягнення, не зважаючи на те, що це є питання життя і смерти.

НІМЕЦЬКИЙ СУД У Франкфурті визнав ливанського терориста Мохаммеда Алі Гамаді винним у повітряному піратстві і вбивстві. Суд підтвердив також закиди прокуратора, що Гамаді займався нелеґальним перевозом зброї й інших товарів із Західньої Німеччини до Італії та фальшуванням документів. Гамаді, як відомо, був одним з керівників захоплення в 1985 році американського пасажирського літака компанії TWA після чого 39 американських громадян були закладниками в руках ливанських терористів, які зістрілили і викинули з літака тіло молодого американського вояка. Німецька служба безпеки заарештувала Гамаді в 1987 році на летовищі у Франкфурті. За два тижні німецька поліція заарештувала в Дюссельдорфі його старшого брата Аббаса Алі Гамаді і обвинуватила його у захопленні двох західньонімецьких громадян у Бейруті.

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

св. п. інж.

Миколи Фещенка-Чопівського

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 21-го лютого 1988 року
в церкві св. Покрови у Фінікс, Арізона

Товаришів Академії в Подєбрадах та всіх Приятелів просимо про молитви.

Дружина — КАЛІСТА
Син - ВОЛОДИМИР з Родиною

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА І БАТЬКА

бл. п. проф. д-ра

Миколи — Люляшка Доберчака

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

у четвер, 18-го лютого 1988 року
в Ню Йорку, Коговз, Н. Й., Ґлен Спей, Н. Й., Чикаґо, Ілл., в Римі — Італія і Варшаві — Польща.

Просимо про молитви.

У глибокому смутку:
дружина — МАРТА
донька — ТЕТЯНА
син — ВСЕВОЛОД

З глибоким жалем повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що в понеділок рано, 8-го лютого 1988 р. відійшла у Вічність
на 93-му році життя
наша Найдорожча
БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, ТЕТА І ТЕЩА

бл. п.

НАДІЯ ЗАВАЛИКУТ МОТИКА

вдова по бл. п. д-рові Іванові Заваликутові, адвокатові і кол. послові до польського парляменту.

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер, 11-го лютого 1988 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Насевичів при Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН у п'ятницю, 12-го лютого 1988 р. о год. 9-ій ранку з того ж заведення до церкви Христа Царя при Cayuga Street, Філядельфія, Па. Тлінні Останки будуть перевезені і зложені на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишила у смутку:
внучку — РОМУ САЛЯК з мужем ВАСИЛЕМ
правнуків — ІРЕНУ і ОЛЕСЯ САЛЯК
братаницю — МАРІЮ КУЛЬЧИЦЬКУ з мужем ЕВСТАХІЄМ та дітьми ОЛЕГОМ і АДРІЯНОЮ
зятя — МИХАЙЛА РУБИЧА
та ближчу і дальшу Родину тут на еміґрації і в Україні

АМЕРИКАНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Інсайт" з 8-го лютого ц.р. помістив листа читача Андрія Сороківського. Цей лист — це відповідь на статтю у журналі з 11-го січня цього року, в якій писалося про те, що Російська Православна Церква має свої початки в 988 році в Києві, а князь Володимир був її основником. А Сороківський пише, що з цим твердженням він не погоджується, бо сьогоднішня Російська Православна Церква є в Москві та має свій початок від Церкви, яка постала у Москові в XIV столітті. Хоча й вона була відламком Києва, то прямим нащадком є Українська Церква. Київ до сьогодні є столицею України, то му українці, православні та католики, уважають себе справжніми і прямими нащадками Київської Церкви заснованої 1000 років тому.

Жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" в турнірах ЮСВБА

Участю у двох турнірах в січні ц.р. „Ч. Січ" розпочала свій 31-ий відбиванковий сезон у Відбиванковій Асоціяції ЗСА.

У суботу, 9-го січня ц.р., наша жіноча дружина змагалася у спортових залях Конкордія коледжу в Бронксвиллі, Н. Й. В цьому турнірі взяло участь 10 дружин із стейтів Ню Йорку, Ню Джерзі і Конектикат. Згідно з правильником ЮСВБА, на початку змагання проходили у двох рівнорядних підгрупах, після яких дружини, що зайняли перші два місця, змагалися у півфіналах і переможці у фіналі.

В підсумковій таблиці ігор підгрупи наша дружина зайняла третє місце і таким чином не увійшла до півфіналу.

В цій підгрупі змагалися такі клюби: Ню Гейвен В. К. (Конектикат), „Джемс" Н. Й., „Ч. Січ", „Мобайл Атліт" В. К., „Сервінг Дс." В.К.

В неділю, 31-го січня, „Ч. Січ" була учасником чергового офіційного турніру, який відбувся у спортовій залі Нюджерзького інституту технології в Нюарку. Цим разом у змаганнях взяло участь 15 дружин, що були поділені на три рівнорядні підгрупи. Велика кількість цих дружин виступає в сильних складах, зложених з досвідчених змагунок, як теж із змагунок, що виступають у студентських клюбах, тренованих професійними тренерами. Конкуренція досить сильна і завзята. В першій зустрічі „Ч. Січ" перемогла клюб „Скай Вокерс" Н. Й. — 16:14, 15:6, але в наступних двох зазнала поразок з клюбами „Джерзі Кейп" В. К. — 11:15, 14:16 і „Джерзі Ґ-с" В. К. — 9:15, 14:16. В останніх змаганнях підгрупи „Ч. Січ" впевнено перемогла „Віпервілл" В. К., Н. Й. — 15:9, 15:8, але цього було замало для осягнення півфіналу. Отже і цим разом наша дружина зайняла третє місце в підгрупі, після „Джерзі Ґ-с", „Джерзі Кейп". Відбиванковий сезон продовжується до кінця травня ц.р. Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: С. Моравська-Гейлі, М. Куній, Ш. Файн, С. Лопатовська, Д. Кан, М. Орел-Вітман, Н. Моравська, С. Дівис. Провідник і тренер Павло Гейлі.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

В. Іванчук став віцечемпіоном Европи

На початку січня ц.р. закінчився в Голляндії шаховий чемпіонат серед юнаків Европи, в якому відомий український юний шахіст, уродженець Бережан, під сучасну пору мешканець Львова, здобув звання віцечемпіона.

Чемпіоном вийшов Борис Гельфанд, мешканець столиці Білорусії Мінська. Бронзову нагороду здобув юнак Йоріс Бреннікмаєр з Голляндії. Змагання чемпіонату, в якому взяло участь 32 чолових юних шахістів з різних країн Европи, пройшов у місті Арнгем.

Сергій Бубка знову перший

Наприкінці січня в місті Штутгарті, Західня Німеччина, відбулися чергові легкоатлетичні змагання в закритій залі, в яких славний український легкоатлет Сергій Бубка в скоку з жердиною вийшов знову першим, осягнувши висоту 19 фітів. Француз Тієрі Віґнерон з вислідом 18-8 ¼ зайняв друге місце.

Марк Відгерспун ЗСА здобув перше місце в бігу 60 м в часі 6.75 секунди. Американець Джеймс Батлер вийшов першим в бігу 200 м в часі 20.68, а інший американський легкоатлет Майкл Франкс переміг на 400-метрівці в часі 46.31. Між іншими переможцями були: Роб Друперс з Голляндії — 800 м — 1:46.55, Алекс Гарріс, Зах. Німеччина — 1.000 м — 2:22.78, Ларі Мирікс, ЗСА, скок в далечінь — 26-7 ¾.

Російські спортові політруки затривожилися

У совєтських спортових виданнях раптом появилися оскарження і лементи на Канадське міністерство спорту і міністра Отто Єлінека за те, що для користей і вигод спортовців та симпатиків в часі зимової Олімпіяди в Калгаді, Канада, буде діяти т. зв. 24-годинна „гаряча лінія", тобто телефонічна обслуга. Не зважаючи на вияснення згаданого міністерства, що ця „гаряча лінія" буде діяти для вигод тих спортовців і чужинецьких туристів, які матимуть труднощі з'їзду до Канади чи загублять паспорти, спортові політруки вбачають, що ця телефонічна лінія є встановлена для заохочення совєтських спортовців до втечі.

Виглядає, внутрі імперії кипить ненависть до режиму, коли вже й політруки спорту бояться за своїх упривілейованих слуг, щоб деякі з них не перемінилися при помочі телефонічної лінії в „зрадників родини".

Як сміховинно це виглядає в очах народів світу, коли діячі „супер-потуги" СССР так панічно затривожились можливістю, що їх спортовців можуть намовити телефоном залишитися в Канаді!

„Спортивна Газета" передаватиметься фототелеграфом

У київській „Спортивній Газеті" 29-го грудня 1987 року була подана новинка, що в 1988 році ця газета передаватиметься до Дніпропетровська і Харкова фототелеграфом. Читачі газети вже довгі роки нарікали, що достава її безнадійна. В цій справі були інтервенції в різних інстанціях і навіть в міністерстві, але вони справи не міняли: доставу газети українською мовою хтось постійно саботує, були випадки, що передплатники її зовсім не одержували. Нарешті хтось відважився: подав приклад, як це так, адже в Києві, столиці УССР, фототелеграфом появляються російські газети „Ізвєстія", „Правда", „Комсомолка", „Труд", „Совєтський Спорт", „Літературная Газета", то чому ж тією системою не може появлятися в містах України орган державного Комітету Української ССР по фізичній культурі і спорту? Не зважаючи на прозьби читачів і спортових діячів теж з міст Донецька, Львова, Одеси і Ужгороду, фототелеграфом появлятиметься „Спортивна Газета" тільки в двох згаданих містах. Щодо перспектив розширення географії передачі „Спортивної Газети" фототелеграфом, писав кореспондент Ю. Лазарєв, то вони, на жаль, поки що обмежені. ...Але ж недарма кажуть: добрий початок — половина діла! — закінчив цю новинку автор, який є рівночасно заступником секретаря редакції „Спортивної Газети". „Спортивна Газета" і ті газети, що появляються в Україні рідною мовою, є краплею води в морі російських видань, про які згадав Лазарєв в цій новинці. А про мільйони українських переселенців в Росії, Сибірі і інших закутинах імперії ніхто й не згадує. Вони зовсім позбавлені можливості набути газету, журнал чи книжку українською мовою.

(от)

„Біла" Олімпіяда 1988 відбудеться в Сиракюзах

Сиракюзи, Н. Й. (мкб). Цьогорічні Міжкрайові лещетарські змагання за першість української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) відбудуться у Таллі, Н. Й., на лещетарських теренах Сонг Маунтен, 20-го лютого ц.р., а господарем є Український Лещетарський Клюб „Сокіл", Сиракюзи, Н. Й.

Лещетарські змагання відбуватимуться у категоріях чоловіків, жінок, сеньйорів, юнаків і юначок (14-18 років), хлопців та дівчат (9-13 років) і включатимуть слялом (крутобіг), слялом гігант (великий крутобіг) та альпійську комбінацію. Провідником змагань є Роман Шаран, головним суддею — Олександер Ґудзяк, заступником головного судді — Юрій Попель, товстмайстром і роздача нагород — Микола Богатюк і писарем — Надя Шаран.

Увечорі відбудеться бенкет для змагунів, гостей і українського громадянства у Кваліті Інн у Сиракюзах, де й замовлені приміщення. На ньому будуть проголошені вислідн змагань, роздані нагороди і відбудеться товариська зустріч при музиці.

Лещетарство — це один з найгарніших видів спорту, а зокрема зимового спорту; воно завжди втішалося великою популярністю і в Україні, і на місцях українського поселення, таких як ЗСА, Канада та ін. У міжвоєнному періоді щорічні лещетарські змагання відбувалися в Галичині і на Закарпатті, в таких гірських місцевостях як Ворохта, Славськ та ін. Останні з них відбулися ще у 1938 році.

У воєнний час одні крайові лещетарські змагання відбулися на Лемківщині в Команчі взимі 1940-41 рр., а другі — в Карпатах у Славську. Після Другої світової війни у Західній Німеччині у Берхтесґадені в 1947 році відбулися одні крайові лещетарські змагання, а два наступні змагання — у Міттенвальді.

Українські лещетарі, що перебували в таборах для втікачів, брали участь в міжнародних лещетарських змаганнях „Народів Ді Пі" у Ґарміш Партенкірхені та Оберсдорфі в баварських Альпах.

Перші українські лещетарські змагання на північно-американському континенті відбулися в Лейк Плесіді у 1954 році і з того часу вони відбуваються щорічно. Українські лещетарські осередки діють в таких містах як Ню Йорк, Бафало, Торонто, Сиракюзи, Монтреаль, Клівленд, Дітройт, Філядельфія, Бостон та інші.

Незабутні...

(Закінчення зі стор. 2)

з бічних вулиць і заулків з глухою ненавистю приглядалися поляки, приглядалися до тисячних мас автохтонів, що так спонтанно виявляли своє гаряче бажання жити власним державним життям.

Такі ж маніфестації відбувалися по всіх містах Західньої України. Всюди наш народ виявляв свою велику радість з того приводу, що кінчалася його неволя. А наша поетеса Уляна Кравченко увічнила той незабутній день віршем — молитвою:

Держи, борони нас,
Великий Єдиний,
З низу сліз і крови благаєм
Тебе!
Ти всякої днини своєї
Вкраїни
Є захист. Святися нам
ім'я Твоє!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЕВА ВОЛОШИН, член УНС Відд. 36-го ім. Св. Марії в Рочестері, Н.Й., померла 27-го жовтня 1987 року на 90-му році життя. Нар. 20-го квітня 1896 року в Україні. Залишила в смутку доньку Анну, сина Степана, внуків і правнуків. Похорон відбувся 2-го листопада 1987 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!

М. Ковальчук, секр.

ІВАН БУТУРЛА, член УНС Відд. 275-го Т-ва „Дарахівщина" в Джерзі Сиґі, Н.Дж., помер 10-го січня 1988 року на 74-му році життя. Нар. 24-го червня 1913 року в Брукліні, Н.Й. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Анну, синів Дугляса і Филипа та доньку Шарон О'Ніл. Похорон відбувся 12-го січня 1988 року на цвинтарі Св. Хреста в Арлінґтоні, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!

Петро Палка, секр.

ІВАН ДІДЕНКО, член УНС Відд. 257-го ім. Івана Годяка в Лос Анджелес, Каліф., помер 22-го грудня 1987 року на 72-му році життя. Нар. 25-го травня 1915 року в Україні. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Раїсу і доньку Анастасію. Похорон відбувся 26-го грудня 1987 року на цвинтарі Форест Лови Меморіял Парк у Ґлендейл, Каліф.
Вічна Йому Пам'ять!

Петро Сильчак, секр.

ЕВГЕНІЯ ГРАБОВЕЦЬКА, член УНС Відд. 116-го Т-ва „Вільні Козаки" в Трентоні, Н.Дж., померла 16-го грудня 1987 року на 81-му році життя. Нар. 1906 року в Товмачі, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила в смутку дочок Марту й Александру, внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 19-го грудня 1987 року на цвинтарі Св. Марії в Трентоні, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ТЕКЛЯ КОВБАСНИК, член УНС Відд. 5-го ім. св. Миколая в Асторії, Н.Й., померла 23-го вересня 1987 року на 89-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1897 року в Польщі. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку Амелію Ковбасник; Михайла, Сусен, Лорейн і Михайла Кайс мол., Ронні Кайс і внучку Келлі. Похорон відбувся на цвинтарі в Евергрін на Брукліні, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!

Маріон Климишин, секр.

ІЛЬКО СЕРВЕТНИК, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й., помер 11-го грудня 1987 року на 72-му році життя. Нар. 24-го липня 1915 року в Завєтці, Калуш, Зах. Україна. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Параню, синів — Михайла, Ярослава, Стефана і Петра, невістки — Анну, Марію і Дану, 8 внуків, двох братів і одну сестру на Україні. Похорон відбувся 14-го грудня 1987 року на цвинтарі Св. Гробу в Рочестері, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!

Василь Попович, секр.

МАЛАНКА ДИТЮК, член УНС Відд. 370-го в Ню Гейвені, Конн., померла 30-го листопада 1987 року на 76-му році життя. Нар. 1911 року в селі Звижено, пов. Броди, Зах. Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку мужа Прокопа, сина Івана з невісткою Лесею і двох внуків Мирона і Славка. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Михаїла в Ґлестонбурги, Конн.
Вічна Їй Пам'ять!

Василь Гіна, секр.

КАТЕРИНА ФІГУН МІЧЕЛ, член УНС Відд. 173-го ім. св. Володимира у Вілмінґтоні, Дел., померла 13-го грудня 1987 року на 78-му році життя. Нар. 1909 року у Вілмінґтоні, Дел. Членом УНС стала 1927 року. Залишила у смутку доньку Мері Ен Етман, дві сестри і двох братів. Похорон відбувся на Керіс Кемп Семетері в Міллсборо, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Петро Щерба, секр.

ДАРІЯ САНОЦЬКА, член УНС Відд. 128-го ім. Тараса Шевченка в Клифтон Гайтс, Па., Померла 22-го жовтня 1987 року на 62-му році життя. Нар. 27-го січня 1925 року в Коломиї, Україна. Членом УНС стала 1956 року. Похорон відбувся 26-го жовтня 1987 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Спрінґфілді, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АННА ЧОРНІЙ, член УНС Відд. 147-го ім. Св. Михаїла в Аллентавні, Па., померла 21-го грудня 1987 року на 69-му році життя. Нар. 22-го березня 1919 року в Аллентавні, Па. Членом УНС стала 1978 року. Залишила у смутку сина Івана мол. Похорон відбувся 24-го грудня 1987 року на цвинтарі Св. Марії у Вайтгол, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

К. Гуцайлюк, секр.

ОЛЬГА СМАБОРСЬКА, член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" у Вунсокеті, Р. Ай., померла 19-го грудня 1987 року на 73-му році життя. Нар. 23-го травня 1914 року у Вунсокеті, Р. Ай. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку брата Волтера Самборського і сестру Стефанію МекДовелл. Похорон відбувся 23-го грудня 1987 року на цвинтарі Св. Михаїла в Блекстоні, Масс.
Вічна Їй Па'ять!

Леон Гардінк, секр.

МИХАЙЛО БЛОНСЬКИЙ, член УНС Відд. 407-го в Торонто, Канада, помер 28-го листопада 1987 року на 66-му році життя. Нар. 1921 року на Україні. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дочку Софію Макаров і сина Леона. Похорон відбувся 2-го грудня 1987 року на Йорк Семетері в Торонто, Онт. Канада.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АННА ПЕЧЕНЮК, член УНС Відд. 115-го в Кантоні, Огайо, померла 9-го грудня 1987 року на 61-му році життя. Нар. 1926 року в місті Кахівці на Херсонщині, Україна. Залишила у смутку трьох синів — Валер'яна, Володимира й Віталія та родину за кордоном. Похорон відбувся 12-го грудня 1987 року на Форест Гіллс Семетері в Кантоні, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!

Петро Бабич, секр.